

การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนคาทอลิก
สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร

นางสาวสุรีย์พร ระดมกิจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาลัทธิสุทร ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-085-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF THE OPERATION OF ACADEMIC TASKS
IN CATHOLIC SCHOOLS UNDER THE SUPERVISION
OF BANGKOK ARCHDIOCESE

Miss Suriphon Radomkit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development

Department of Educational Administration

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-334-085-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนคาทอลิก
สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
โดย นางสาวสุรียพร ระตมกิจ
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คนบดีคณะครุศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ศักดิ์ ศิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เณรยอ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

นางสาวสุรีย์พร ระดมกิจ : การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑล
กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF THE OPERATION OF ACADEMIC TASKS IN CATHOLIC
SCHOOLS UNDER SUPERVISION OF BANGKOK ARCHDIOCESE)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 213 หน้า. ISBN 974-334-085-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน
คาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร ประชากรคือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้า
หมวดวิชา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา
หาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินงานด้านวิชาการ ดังนี้ 1) ด้านการบริการงานวิชาการให้
สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร มีการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานวิชาการ ประชุมปฏิบัติการ
จัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการและปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ มีการติดตามผลการปฏิบัติงานโดยศึกษาจากรายงานการ
ประชุมของหัวหน้าหมวดวิชาและศึกษาจากปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ 2) ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่
จัดตามวุฒิทางการศึกษา ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์มีการติดตามงานจากการสังเกตการปฏิบัติงาน
ของครู 3) การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มีการส่งครูเข้ารับการอบรม ศึกษาจากหน่วยงานอื่น ติดตาม
งานโดยศึกษาจากรายงานการอบรมสัมมนาของครู 4) ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน มีงบประมาณเพื่อจัดซื้อและ
จัดทำสื่อการเรียนการสอน มีการติดตามผลโดยสังเกตการสอนของครูและตรวจสอบบันทึกการใช้สื่อของครูกับ
หน่วยงานที่รับผิดชอบ 5) ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน มีสถานที่ให้บริการเป็นสัดส่วน บำรุง
รักษาสื่อให้อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้อยู่เสมอ และมีอาคารสถานที่เพียงพอ สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบสวยงาม
6) การจัดการเรียนการสอน มีการศึกษาคู่มือครูและเอกสารประกอบหลักสูตร ทำแผนการสอนและเตรียมสื่อการสอน
ติดตามผลโดยการนิเทศการสอนในชั้นเรียน และศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 7) การจัดกิจกรรม
เสริมหลักสูตร จัดตามความพร้อมของโรงเรียนในด้านบุคลากร งบประมาณ สถานที่ ติดตามโดยครูที่ปรึกษากิจกรรม
รายงานผลเป็นระยะ 8) การวัดผลและประเมินผล ดำเนินตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผล
การเรียนและนำผลจากการวัดมาปรับปรุงการสอนของครู 9) การจัดการนิเทศภายใน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อ
ดำเนินการ โดยจัดให้ครูเป็นผู้นิเทศซึ่งกันและกัน ติดตามผลจากการสังเกตการสอนในชั้นเรียนและสังเกตการปฏิบัติ
งานของครู

ปัญหาการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนส่วนใหญ่ ได้แก่ งานไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้
ข้อจำกัดในด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ไม่เพียงพอกับความต้องการ

ภาควิชา.....มหาวิทยาลัย..... ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2542..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4183825327 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD : OPERATION / ACADEMIC TASK / CATHOLIC SCHOOLS / SUPERVISION OF
BANGKOK ARCHDIOCESE

SURIPHON RADOMKIT : A STUDY OF THE ACADEMIC OPERATION IN CATHOLIC SCHOOLS
UNDER THE SUPERVISION OF BANGKOK ARCHDIOCESE. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF.
VALAIRAT BOONSWASDI. 213 pp. ISBN 974-334-085-8

The purpose of this research was to study the academic operation in and problems faced by the Catholic schools under the supervision of Bangkok Archdiocese. The population includes school administrators, academic division heads, and programs coordinators. The research instruments were interviews and questionnaires. Collected data were statistically analyzed by means of content analysis, frequency and percentage.

The findings of this research are as follow. First, the majority of these schools implement academic administration according to the principles and objectives of the curriculum. Academic policies were set up. Operational and action plans were made, and their academic division organizes follow-up meetings of program coordinators. Second, teachers are assigned to the tasks based on their knowledge, abilities, experiences and educational background. Teacher performances are regularly observed. Third, regarding their ongoing education, teachers are engaged in retraining and field studies, with a systematic control of reports to be submitted after each program. Fourth, teaching media productions are systematically subsidized. Follow-ups are made by observation and by countercheck teacher's records of media utilization. Fifth, in academic support services, facilities are provided at appropriate locations. Instructional media are well kept and ready for use. School buildings are sufficient, clean, and the environments are adequately shaded and orderly. Sixth, Regarding teaching and learning, teacher manuals and curriculum instructions are put to study. Lesson plans are prepared, which include a good use of instructional media. As follow-ups classroom supervisions are made and student achievements are tested. Seventh, extra-curriculum activities are organized based on the readiness on the part of school personnel, budgets and location. Program advisor who makes detailed reports follows the activities. Eighth, testing and evaluation have been implemented in accordance with the Ministry of education's regulations on Education evaluation, the result of which becomes feedback for teacher improvement of teaching methods. Ninth, a committee is set up to organize mutual supervision by teachers Follow-ups are done by observing teacher performance in the classroom.

Problems faced by these schools are the fact that academic operations did not achieve the intent goal; human resources are limited; materials and budgeting are inadequate for the purpose.

ภาควิชา.....มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี..... ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2542..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษารวม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความสามารถจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำ ปรึกษาตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ตลอดจนให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาบริหารการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เณรยอด รองศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ และอาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ในรายวิชาต่างๆพร้อมทั้งกรุณาให้คำแนะนำอันมีค่าอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยและขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชาของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานครทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อมูลในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณแม่สมพิศ กตัญญู และซิสเตอร์ ดร.สมจิตร ทรัพย์อัประโมย ที่ได้กรุณาช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและเป็นกำลังใจตลอดมาและขอขอบพระคุณซิสเตอร์คณะภคินีพระนฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่น้องและเพื่อนๆทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ด้วยความอบอุ่นเสมอมา

สถาบันวิทย์บริการ สุรียพร ระดมกิจ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7

2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของงานวิชาการ.....	8
ความสำคัญของงานวิชาการ.....	10
ขอบเขตของงานวิชาการ.....	11
การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร.....	14
การจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่.....	19
การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา.....	21
การจัดสื่อการเรียนการสอน.....	24
การจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน.....	27
การจัดการเรียนการสอน.....	29
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	34
การดำเนินการด้านวัดผลและประเมินผล.....	37
การจัดการนิเทศภายใน.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43

3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48

	หน้า
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม.....	51
ตอนที่ 2 การดำเนินการและปัญหาการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน	58
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	125
อภิปรายผลการวิจัย.....	135
ข้อเสนอแนะ.....	149
รายการอ้างอิง.....	151
ภาคผนวก.....	157
ประวัติผู้เขียน.....	213

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม.....	50
2 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน.....	52
3 สถานภาพของครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ.....	53
4 สถานภาพของหัวหน้าหมวดวิชา.....	56
5 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหารด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักการ และจุดหมายของหลักสูตร.....	59
6 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่.....	62
7 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา.....	64
8 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน.....	66
9 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน..	68
10 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	69
11 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	71
12 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล...	73
13 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการจัดการนิเทศภายใน.....	75
14 ข้อมูลสัมภาษณ์ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ด้านการบริหารงานวิชาการให้ สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร.....	77
15 ข้อมูลสัมภาษณ์ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่....	80
16 ข้อมูลสัมภาษณ์ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ของสถานศึกษา.....	81
17 ข้อมูลสัมภาษณ์ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน.....	83
18 ข้อมูลสัมภาษณ์ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุน การเรียนการสอน.....	85
19 ข้อมูลสัมภาษณ์ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	87
20 ข้อมูลสัมภาษณ์ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	89
21 ข้อมูลสัมภาษณ์ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ด้านการดำเนินงานด้านการวัดผล และประเมินผล.....	91
22 ข้อมูลสัมภาษณ์ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ด้านการจัดการนิเทศภายใน.....	93
23 ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา ด้านการบริหารงานวิชาการให้ สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

24	ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่	97
25	ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา ด้านการพัฒนาบุคลากร ของสถานศึกษา.....	98
26	ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน.....	99
27	ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุน การเรียนการสอน.....	101
28	ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	102
29	ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร...	104
30	ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา ด้านการดำเนินงานด้านการวัดผล และประเมินผล.....	106
31	ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา ด้านการจัดการนิเทศภายใน.....	108
32	ข้อมูลปัญหาการดำเนินงาน ด้านวิชาการจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร.....	110
33	ข้อมูลปัญหาการดำเนินงาน ด้านวิชาการจากการสัมภาษณ์ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ.....	114
34	ข้อมูลปัญหาการดำเนินงาน ด้านวิชาการจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา...	118

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย